

H. Hattori, C. Hattori, C. Hokao, K. Mizushima, T. Mase, Controlled study on the cognitive and psychological effect of coloring and drawing in mild Alzheimer's disease patients, Geriatr. Gerontol Int 2011; 11: 431-437.

Omgaan met eigen beperkingen
Handhaven van emotioneel evenwicht

Behoud van een positief zelfbeeld
 Omgaan met onzekere toekomst
 Omgaan met de nieuwe omgeving
 Ontwikkelen van adequate zorgrelaties
 Ontwikkelen en behouden sociale relaties



Kunsttherapie
 Creatieve therapie

Auteur	Hideyuki Hattori, Chikako Hattori, Chieko Hokao, Kumiko Mizushima, Toru Mase	
Jaar	2011	
Land	Japan	
E-mail*	hideyuki@ncgg.go.jp	
Doel	Het onderzoeken van de effecten van kunsttherapie in vergelijking met training in rekenen bij mensen met een milde vorm van de ziekte van Alzheimer.	
Setting	Thuiswonend. De interventie werd uitgevoerd bij bezoekers van een psychiatrische- en geheugen polikliniek.	
Deelnemers	Mensen met lichte cognitieve beperkingen (MMSE vanaf 20 tot 25). Gemiddelde leeftijd: E = 75.3 ± 5.3, C=73.3± 6.3 Geslacht: E= 9 mannen, 11 vrouwen, C= 9 mannen, 10 vrouwen MMSE: E=24.6 ± 3.4 C=22.3± 2.7	
Design	Pretest- posttest controlegroep design. 39 deelnemers. Follow up: 12 weken.	
Interventie	In de experimentele groep bestond de kunsttherapie uit het inkleuren van abstracte patronen met pastelkrijt of waterverf. Daarnaast werden de mensen met dementie aangemoedigd om tekeningen van vertrouwde figuren als bloemen, kinderen en vissen in te kleuren. In de controlegroep bestond de interventie uit een training in het maken van simpele rekensommen, zoals optellingen en vermenigvuldigingen van 1 of 2 cijfers. In beide groepen was de mantelzorgertijdens de sessies aanwezig en werden deelnemers gestimuleerd om thuis te oefenen.	
	Frequentie	Eén keer per week.
	Duur	12 weken, 45 minuten per sessie.
	Facilitator	Kunstenaar en onderzoekers
Uitkomstmaten	<i>Mensen met dementie:</i>	
	Cognitief functioneren	MMSE
	Geheugen	Wechsler Memory Scale revised (WMS-R)
	Stemming	Geriatric Depression Scale (GDS)
	Stemming	Apathy Scale
	Kwaliteit van leven	Short form (SF-8)
	Gedrag	Dementia Behavior Disturbance Scale (DBD)
	Objectieve belasting	Barthel Index
	<i>Mantelzorgert:</i>	
	Ervaren belasting	Zarit Caregiver Burden Interview
Resultaten	Bij aanvang van het onderzoek waren er geen significant verschillen tussen de groep die de kunsttherapie kreeg en de controlegroep, die de rekenstraining kreeg. Na afloop was de interventies was er in de groep die kunsttherapie ontving, een significante verbetering in apathie, bij de deelnemers aan de rekenstraining was een significante verbetering te zien in het cognitief functioneren. Op de andere	

uitkomstmaten werden na afloop van de interventies in beide groepen geen significante verschillen waargenomen. Om de effecten van de kunsttherapie en de rekenstraining te vergelijken werden aanvullende analyses gedaan bij de deelnemers die 10 of meer procent verbetering lieten zien. Hieruit bleek dat er een significante verbetering was in kwaliteit van leven (geestelijke gezondheid) bij deelnemers aan de kunsttherapie in vergelijking met de rekenstraining. Op de andere uitkomstmaten werden geen significante verschillen gezien tussen beide groepen. De twee onderzochte interventies, kunsttherapie en rekenstraining, werden positief gewaardeerd door de mensen met dementie en hun mantelzorgers.

**Implementatie-
materiaal**

E = experimentele groep; C = controlegroep
* corresponderend auteur